

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTICIA DE CATALUNYA
SALA DE LO CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVO
SECCIÓN SEGUNDA

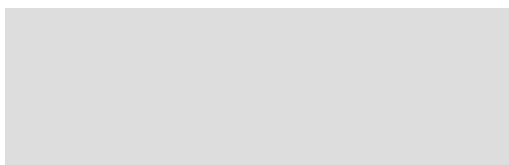
Recurso ordinario nº 499/2019

Partes:

C/ DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT Y AJUNTAMENT DE VIC

S E N T E N C I A N º 2582/2023 - (Secció: 503/2023)

Ilmos. Sres. Magistrados:

En la ciudad de Barcelona, a **03/07/2023**

VISTO POR LA SALA DE LO CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVO DEL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTICIA DE CATALUNYA (SECCION SEGUNDA), constituida para la resolución de este recurso, ha pronunciado en el nombre del Rey, la siguientes sentencia en el recurso contencioso-administrativo nº 499/2019, interpuesto por [REDACTED] representado por el Procurador de los Tribunales [REDACTED] y asistido de Letrado, contra DEPARTAMENT DE TERRITORI I

SOSTENIBILITAT , representado y defendido por el LETRADO DE LA GENERALITAT y AJUNTAMENT DE VIC representado por la Procuradora de los Tribunales [REDACTED] y defendido por Letrado.

Ha sido Ponente el Ilmo. Sr. Magistrado D. [REDACTED], quien expresa el parecer de la SALA.

ANTECEDENTES DE HECHO

PRIMERO.- Por la representación de la parte actora, se interpuso recurso contencioso-administrativo contra acuerdos de las sesiones de 5 de abril de 2019 y 15 de mayo de 2019 del plan de ordenación urbanística municipal, en el término municipal de Vic. Expte.: 2016/062086/N..

SEGUNDO.- Acordada la incoación de los presentes autos, se les dio el cauce procesal previsto por la Ley de esta Jurisdicción, habiendo despachado las partes, llegado su momento y por su orden, los trámites conferidos de demanda y contestación; en cuyos escritos respectivos en virtud de los hechos y fundamentos de derechos que constan en ellos, suplicaron respectivamente la anulación de los actos objeto del recurso y la desestimación de éste, en los términos que aparecen en los mismos.

TERCERO.- Se abrió la prueba mediante Auto y, verificada la misma según obra en autos, se continuó el proceso por el trámite de conclusiones sucintas que evacuaron las partes y, finalmente se señaló día y hora para votación y fallo que tuvo lugar el 26 de abril de 2023.

CUARTO.- En la sustanciación del presente procedimiento se han observado y cumplido las prescripciones legales.

FUNDAMENTOS DE DERECHO

PRIMERO.- Por la representación y defensa de D. [REDACTED] se interpone recurso contencioso administrativo contra los acuerdos de la Comisión Territorial de Urbanismo de la Catalunya Central de fechas 5 de abril de 2019 y 15 de mayo de 2019 que aprobaron definitivamente el Plan de Ordenación Urbanística Municipal de Vic.

SEGUNDO.- La demanda formulada tras exponer la titularidad de las fincas afectadas que pertenecen al recurrente, y las vicisitudes acaecidas durante la tramitación del expediente, viene a sostener que las fincas propiedad del recurrente están sometidas a un régimen de protección injustificado, por cuanto tres de ellas se incluyen en el Centro Histórico y las otras dos en el conjunto de Les Rambles, y se incluyen en el catálogo de bienes de interés local con un nivel de protección ambiental, sin que las características de dichas fincas justifiquen tal protección; considera asimismo que existe una contradicción entre el Catalogo y la normativa del POUM y entiende que las fincas propiedad del recurrente ni individualmente, ni en su conjunto, no merecen tal protección. Asimismo, considera que algunos de los parámetros de aplicación a las fincas son irracionales, en concreto, los referidos a la limitación a la agrupación de fincas, la densidad máxima de viviendas en el Centre Historic, la regulación de la altura y en consecuencia del techo máximo edificable y finalmente, la profundidad máxima edificable.

Por todo ello que solicita la estimación del recurso y la nulidad e la resolución recurrida.

La Abogada de la GENERALITAT DE CATALUNYA en su contestación a la demanda sostiene la inexistencia de ninguno de los motivos de impugnación aducidos por los recurrentes, por lo que solicita la desestimación del recurso interpuesto.

La representación y defensa del AJUNTAMENT DE VIC en su contestación a la demanda sostiene la inexistencia de ninguno de los motivos de impugnación aducidos por los recurrentes, por lo que solicita la desestimación del recurso interpuesto.

TERCERO.- La primera de las cuestiones que plantea la demanda se refiere a la , a su juicio, protección injustificada de las fincas propiedad del recurrente.

Las fincas propiedad del recurrente se encuentran clasificadas con clave R1 zona del centro histórico y clave R2 zona de tejido antiguo.

En este sentido el POUM recurrido señala:

5.1.1. ELS NUCLIS HISTÒRICS I ELS PRIMERS EIXAMPLES

La forma històrica de la ciutat de Vic ve definida per 4 tipus diferenciats de creixement:

- *Nucli agrupat: correspon al creixement localitzat dins les muralles. S'hi troba una tipologia d'illes irregulars i carrers estrets perfectament emmotllades a la topografia.*

- *Creixement itinerant o nucli estrellat: es troba al llarg dels camins que arribaven a la població.*

Els habitatges s'agrupaven, normalment amb entre mitgeres, al llarg d'aquests camins i absorbien les masies i edificacions que trobaven al seu camí. Normalment no es corregien les alineacions donant lloc a carrers d'amplada irregular. En moltes ocasions es construïa només a un costat del carrer. Els carrers més característics d'aquest tipus de creixement són els de Sant Francesc, Sant Pere, Gurb, Manlleu i Santa Joaquina, els cinc dits de la ciutat.

- *Creixement per la formació de barris o ravals: aquest creixement té les mateixes característiques que l'itinerant, però es distingeix al no donar-se en continuïtat amb el nucli principal de població, o perquè tot i ser en un camí s'estructura com un petit nucli, normalment al voltant d'un lloc d'interès o d'una edificació singular. Correspon als nuclis ja desapareguts de Sant Joan i el barri de les Clotes, i als més recents de Torres i Bages, Montserrat i Sant Jordi.*

- *Creixement en eixample: correspon al creixement fonamentalment dels segles XVIII, XIX i XX, i que ocupa els espais entre els braços formats pels creixements itinerants. Aquests creixements són els propis de l'època de consolidació de la ciutat i normalment anaven lligats a la formació d'espais urbans com places i passeigs. Els carrers d'aquests creixements són traçats amb línia recta o amb petites desviacions controlades. Correspon als creixements de l'Eixample Morató, les Rambles i la urbanització del Pla d'en Xandri.*

5.2. CARACTERÍSTIQUES DE LES ILLES I EL PARCEL·LARI

L'anàlisi de la mida del parcel·lari ens ofereix una visió de la història del municipi, amb un nucli històric de parcel·lari gran, amb una gran presència de peces de més de 600 metres quadrats (lluny de la idea tradicional d'un centre de parcel·lari fragmentat) i amb molt poca presència de parcel·les de menys de 150 metres. Pel contrari les petites peces es concentren en els creixements itinerants, on pràcticament totes les parcel·les tenen mides inferiors als 300 metres quadrats. Aquesta distribució parcel·lària ens parla d'un centre ric, amb la presència de grans peces religioses i palaus i uns creixements menestrals al llarg dels camins.

7.1. CATALOGACIONS ACTUALS

La catalogació del patrimoni arquitectònic de Vic s'ha elaborat a partir de dos documents: el Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Natural de Vic sector fora muralles (que també incorpora el Pla Especial d'arquitectura de les façanes de les Rambles) aprovat definitivament el 28 de juliol de 1983 i el Pla Especial de Protecció del

Patrimoni Arquitectònic del Centre històric de Vic, aprovat l'any 1985. L'objectiu d'aquests plans és protegir els elements d'interès històric-artístic localitzats al municipi de Vic.

Ambdós documents consten d'un Catàleg d'edificacions o elements a protegir, uns plànols amb l'emplaçament d'aquestes edificacions i la normativa que concreta les diverses situacions de catalogació, i defineix les formes d'actuació possibles i les condicions en què ha de fer-se la regulació d'usos i les condicions dels entorns dels elements.

El POUM de 2011 va revisar i incorporar les determinacions d'aquests dos plans especials com a part del seu propi cos normatiu.

Y asimismo, en su Memoria de Ordenación establece:

8. CIUTAT ANTIGA

Parlar de la ciutat antiga és parlar de patrimoni, d'història, d'orígens i d'identitat. És en aquesta part de la ciutat on trobem un diàleg constant entre el passat i el present, que crea un paisatge i una atmosfera singular.

S'ha de poder contemplar la ciutat, no només mirar-la, per poder descobrir els paisatges quotidians, poder identificar els llocs de valor, i el perquè, poder observar i descobrir els indrets que tenen l'essència i que creen el vincles entre els ciutadans.

No es pot entendre un centre històric desvinculat de la resta de la ciutat, s'ha d'encreuar constantment la mirada entre la ciutat nova amb la històrica creant vincles en tots els sentits, camins territorials que es converteixen en els eixos vertebradors de la ciutat des dels seus orígens, equipaments que generen zones de creixement i noves polaritats que ajuden anar entreteixint la trama urbana, l'espai públic que relliga els recorreguts i estructura la ciutat, generant espais de trobada i de relació. És important obtenir aquesta visió de conjunt, per poder obtenir un planejament que també relacioni la cura en el treball del detall del centre històric amb el treball de la resta de la ciutat i del territori.

OBJECTIU PRINCIPAL:

Un dels objectius principals del nou planejament per aquesta zona, és reforçar el centre com un espai per viure i treballar, però també un espai que barreja comerç, lleure i turisme, i per tant un actiu econòmic de primer ordre, on es concentra l'arquitectura que ha carregat de simbolisme aquests espais. Cal adaptar el teixit històric a les necessitats actuals sense perdre l'essència i la història del lloc.

Aquest és un espai on ens aclapara la història. És una ciutat sobre altres ciutats, una superposició d'èpoques que anem descobrint i que ens obliguen a repensar les intervencions.

S'ha de buscar l'equilibri entre la renovació de l'habitatge, la promoció del comerç, la instal·lació de nous equipaments, la urbanització dels espais lliures... amb la conservació del teixit històric i de la identitat del lloc, sense perdre en cap moment el diàleg amb la resta de la ciutat.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

Patrimoni històric i cultural:

El nou planejament ha de donar resposta a la preservació del patrimoni de la ciutat entès com un conjunt. S'ha de preservar no només l'arquitectura monumental i protegida, sinó també l'arquitectura i el patrimoni humil, la que crea el teixit urbà, la que dona el context històric i la identitat a la ciutat antiga. Aquest és el patrimoni que esdevé més fràgil i que rep les màximes pressions per desaparèixer.

Estratègies del Pla:

- El coneixement i l'educació com les peces clau per fomentar el respecte, el valor, la protecció, la conservació i la restauració del patrimoni d'una ciutat.*
- Manteniment de l'estructura parcel·lària i la tipologia edificatòria.*
- Revisió del catàleg de béns a protegir.*
- Diagnosi acurat de les façanes i definició de materials, cromatismes...*
- Diagnosi i definició de les cobertes.*
- Incidència en la gestió (recolzament als privats) i flexibilització de la normativa.*

Habitatge:

Actualment a la ciutat antiga hi ha un total de 4.049 habitatges dels quals aproximadament una quarta part es troben buits (942 habitatges). És important resoldre aquesta problemàtica perquè

provoca un incompliment de la funció social, un deteriorament i degradació física dels immobles, un deteriorament de la convivència, una ineficiència en la provisió d'habitatge, insostenibilitat ecològica de l'evolució del parc i inseguretat a tercers.

Les estratègies del pla:

- Conèixer les mancances i deficiències del parc construït, per valorar costos i optimitzar-lo.*
- Facilitar la gestió i seguiment del parc.*
- Estudi de noves tipologies, mixtures d'usos...*
- Vetllar perquè les intervencions en els habitatges mantinguin l'ÀNIMA (buscar l'equilibri entre el respecte i la valentia).*

Y consecuentemente con ello, la normativa del plan dispone:

Article 135. Definició i subzones

S'integra en aquesta zona el Centre històric de la ciutat, concretament els teixits urbans de la ciutat emmurallada del segle XII.

Per la seva singularitat i valor arquitectònic i patrimonial s'ha delimitat un conjunt històric arquitectònic concret per l'entorn de la plaça Major, tot i que les condicions d'ordenació són comunes al resta del Centre històric, les condicions d'edificació són específiques del conjunt i es troben a la fitxa corresponent del catàleg de béns a protegir.

La zona es regula pels paràmetres d'ordenació corresponents a l'edificació situada en relació al vial, i d'acord amb el que s'especifica en cadascuna de les subclaus.

El POUM defineix les següents subzones dins la zona d'ordenació del Centre històric:

- *Subzona RIa. Centre històric, conjunt històric arquitectònic dins muralles.*
- *Subzona RIb. Centre històric, conjunt històric arquitectònic de la plaça Major.*

Article 137 Paràmetres d'ordenació aplicables a la zona del Centre històric (clau RI)

1. PARÀMETRES REFERITS A LA PARCEL·LA:

Paràmetres propis de parcel·la:

o Forma de la parcel·la urbana (estructura parcel·lària): Amb caràcter general, es mantindrà la parcel·lació existent a l'entrada en vigor del POUM, si bé les parcel·les que es rehabilitin amb una amplada de façana menor a 4m i/o amb una superfície per parcel·la inferior a 80 m², es podran agrupar amb una parcel·la veïna, sempre i quan es mantingui la tipologia edificatòria i els paràmetres establerts en cada subzona.

S'admetran parcel·lacions en aquelles parcel·les que recuperin el parcel·lari originari reconegut en un estudi històric-arquitectònic.

En els supòsits d'agrupació de parcel·les del primer paràgraf, la densitat màxima es calcularà sobre la superfície total de parcel·la resultant de l'agrupació.

PARÀMETRES REFERITS AL CARRER. PARÀMETRES DE L'EDIFICACIÓ EN RELACIÓ AL CARRER

o Alineació de l'edificació respecte el carrer: L'edificació s'ha d'ajustar a l'alineació

existent per tal de no desvirtuar l'estructura tipològica tant dels carrers com de les edificacions.

o Front principal i front secundari: Segons paràmetres generals

o Fondària edificable màxima: Es mantindrà la fondària existent en el moment de l'entrada en vigor del POUM.

o Parets mitgeres: Segons paràmetres generals

PARÀMETRES REFERITS A L'EDIFICI

o Edificació principal: Es mantindrà la volumetria i l'edificació existent en el moment de l'entrada en vigor del POUM. En el cas de solars existents, es recuperarà, en la mesura

que sigui possible, l'edificabilitat i la volumetria històrica prèvia a l'enderroc dels edificis, en aquests casos s'haurà de presentar un estudi volumètric que s'adapti i millori les preexistències de l'entorn i obtingui l'informe favorable del Patronat de la Ciutat Antiga.

Sostre d'un edifici: Es mantindrà l'existent en el moment de l'entrada en vigor del POUM. En el cas de solars existents, es recuperarà, en la mesura que sigui possible, el sostre històric.

o Façanes d'un edifici: Les condicions d'edificació de les façanes es concreten en la fitxa del conjunt del Catàleg de béns a protegir.

o Nombre màxim de plantes: Es mantindrà l'existent en el moment de l'entrada en vigor del POUM. En el cas de solars existents, es recuperarà el nombre màxim de plantes històriques amb un màxim de B3.

o Alçària reguladora màxima: Es mantindrà l'alçada existent en el moment de l'entrada en vigor del POUM, així com la posició dels forjats. En el cas de solars existents, es recuperarà l'alçada històrica prèvia a l'enderroc dels edificis, sempre que compleixi les condicions d'habitabilitat. En cap cas podrà ser superior a 12,40 m.

o Punt d'aplicació de l'alçada reguladora: Aquell definit per a edificacions situades en relació amb el carrer.

De ello tan solo cabe concluir, que la necesidad de protección, no solo de los edificios del recurrente, se encuentra suficientemente motivada, dada la existencia de un conjunto de inmuebles que conforman un ambiente de interés, o cuyos valores residen en los elementos o muros del edificio visibles desde el exterior, y que conforman una unidad arquitectónica

dotada de sentido y unidad, aspectos estos que no siquiera han sido planteados en la pericial judicial practicada en el presente procedimiento, por lo que el motivo no puede prosperar.

Sigue la demanda haciendo referencia a la posible contradicción existente en cuanto a la regulación establecida, en la normativa del POUM y en la del Catálogo, y de ahí concluye la demanda la nulidad del POUM.

A esta posible contradicción se refiere también la pericial practicada, cuando entiende que el artículo 9.4 del Catálogo, puede dar lugar a contradicciones con los artículos 307 y 308 del POUM.

Sin embargo, debe tenerse en cuenta, que cualquier duda o contradicción debe ser resuelta de acuerdo con la propia normativa planificadora, la cual establece.

Article 10. Interpretació dels documents

Aquestes normes urbanístiques, juntament amb els plànols d'ordenació i els catàlegs esmentats en l'Article 9. , constitueixen el cos normatiu específic en matèria urbanística del municipi de Vic i prevalen sobre els restants documents del POUM, que tenen caràcter justificatiu i informatiu.

Els Annexes que incorporen ordenances d'urbanització i d'edificació tenen el caràcter d'ordenances municipals de conformitat amb el que estableix l'article 71.2 del TRLU.

Els documents d'aquest Pla d'Ordenació Urbanística Municipal s'interpretaran sempre atenent el seu contingut i d'acord amb els objectius i finalitats expressades en la memòria. En casos de contradicció entre documents o d'imprecisió prevaldrà sempre la interpretació més favorable a la menor edificabilitat, major dotació per a espais públics, menor incidència paisatgística i major protecció ambiental.

Quan hi hagi contradiccions gràfiques entre plànols de diferent escala, prevalen aquells en què la definició sigui més acurada. En supòsits de conflicte irreductible entre diferents documents del Pla preval el que estableixi la documentació escrita llevat que es tracti de quantificació de superfícies de sòl en què cal atènyer-se a la superfície real.

Por tanto, resulta evidente que cualquier supuesta contradicción deberá ser resuelta por vía interpretativa, de acuerdo con la normativa del POUM y los criterios ya expresados, o los establecidos, con carácter general, en la LUC, y en ningún caso sería un motivo para dar lugar a la nulidad del POUM, por lo que el motivo debe ser asimismo desestimado.

Finalmente, la demanda formulada considera que algunos de los parámetros de aplicación a las fincas de referencia son irracionales y ello lo concreta en la limitación en la agrupación de fincas, la densidad máxima de viviendas en el centro histórico, la regulación de la altura y del techo máximo edificable en el centro histórico y en la rambla hospital y la profundidad máxima edificable en las fincas de la rambla hospital.

De todos los motivos señalados, el perito judicial solo se pronuncia, porque así se la ha planteada, acerca de uno de ellos, el referido a la diferencia en la profundidad edificable en la rambla hospital 34 y 36, señalando al respecto, (extremo 7 del dictamen) que no encuentra explicación a la variación de profundidades edificables en dichas fincas siendo en una de 22 y la otra de 25 metros.

Sin embargo, tal diferencia de regulación en modo alguno puede tacharse de arbitrario, por cuanto los informes obrantes en el expediente y así se indicó en respuesta a las alegaciones del recurrente, suponen mantener lo que ya venía establecido en el planeamiento preexistente, y en este sentido, el informe técnico municipal, aportado como documento nº 16 con la contestación a la demanda señala:

El criteri general de fondàries edificables màximes de la Ciutat Antiga en el POUM, ha estat mantenir les establertes històricament en el Pla General, ja que són zones on la ciutat ja està molt consolidada i el marge d'actuació és mínim.

Així doncs, s'ha mantingut les fondàries edificables de les finques de la Rambla de l'Hospital que establia el Pla General. (25m a les finques de la part superior del carrer i 22m a les finques de la part inferior).

La fondària de 25m, no s'ha modificat perquè un cop estudiades les edificacions existents es va comprovar que la majoria dels edificis ja tenien aquesta fondària i per tant es va decidir mantenir-la.

La resta de finques on la fondària del Pla General era de 22m o les fondàries existents, es va comprovar que la majoria de les finques existents tenien una fondària inferior.

En el POUM es va decidir mantenir la fondària de 22m, i allargar-la a tot el conjunt de finques de la part inferior i no ampliar-la a 25m.

En els nous creixements de la ciutat el POUM ha establert unes fondàries edificables màximes de 15-20m, ja que permet realitzar edificis amb habitatges passants, que tenen dues façanes exteriors i que permeten unes condicions d'habitabilitat molt millorades respecte a les tipologies d'habitatges d'edificis de fondàries més grans de 20-25m on els habitatges no són passants i tenen una única façana exterior.

Y así lo refiere asimismo el perito judicial en respuesta a las aclaraciones solicitadas por la demandada (extremo 7), lo que ha de conllevar asimismo la desestimación de este motivo.

Por todo ello el recurso debe ser desestimado.

CUARTO.- De conformidad con el criterio de vencimiento indicado en el art. 139.1 de la LJCA, es procedente imponer las costas a la parte recurrente que ha visto rechazadas en su totalidad sus pretensiones, no existiendo razones excepcionales para su no imposición, ni serias dudas de hecho o de derecho para la resolución del presente pleito, si bien con un límite máximo, de 3000 euros, por todos los conceptos.

Vistos los artículos citados y demás de general y pertinente aplicación, en nombre de Su Majestad el Rey,

F A L L A M O S

1º.- DESESTIMAR el recurso contencioso administrativo interpuesto por la representación procesal de D. [REDACTED] contra los acuerdos de la Comisión Territorial de Urbanismo de la Catalunya Central de fechas 5 de abril de 2019 y 15 de mayo de 2019 que aprobaron definitivamente el Plan de Ordenación Urbanística Municipal de Vic.

2º.- IMPONER a la parte recurrente las costas causadas en el presente procedimiento, con un límite máximo de 3000 euros.

Notifíquese a las partes la presente Sentencia, que no es firme. Contra la misma cabe deducir, en su caso, recurso de casación ante esta Sala, de conformidad con lo dispuesto en la Sección 3ª, Capítulo III, Título IV de la Ley 29/1998, de 13 de julio, reguladora de la jurisdicción contencioso-administrativa (LJCA). El recurso deberá prepararse en el plazo previsto en el art. 89.1 LJCA.

Y adviértase que en el BOE nº 162, de 6 de julio de 2016, aparece publicado el Acuerdo

de 20 de abril de 2016, de la Sala de Gobierno del Tribunal Supremo, sobre la extensión máxima y otras condiciones extrínsecas de los escritos procesales referidos al recurso de casación.

Conforme a lo dispuesto en el Reglamento (EU) 2016/679 del Parlamento Europeo y del Consejo de 27 de abril de 2016 relativo a la protección de las personas físicas en lo que respecta al tratamiento de datos personales y a la libre circulación de estos datos, en la Ley Orgánica 15/1999, de 13 de diciembre, de Protección de Datos de Carácter Personal, a la que remite el art. 236 bis de la ley Orgánica 6/1985, de 1 de julio, del Poder Judicial, y en el real Decreto 1720/2007 por el que se aprueba el Reglamento de desarrollo de la LOPD, hago saber a las partes que sus datos personales han sido incorporados al fichero de asuntos de esta Oficina judicial, donde se conservarán con carácter confidencial y únicamente para el cumplimiento de la labor que tiene encomendada y bajo la salvaguarda y la responsabilidad de la misma y en donde serán tratados con la máxima diligencia.

Así por esta nuestra Sentencia, de la que se unirá certificación al presente procedimiento, lo pronunciamos, mandamos y firmamos.

PUBLICACIÓN.- Leída y publicada ha sido la anterior Sentencia por Don [REDACTED]
[REDACTED] Magistrado Ponente, estando la Sala celebrando audiencia pública, de lo que,
como Letrado de la Administración de Justicia, certifico.